

KRÍŽOVÁ CESTA UTEČENCOV

Stanislav Stolárík

Predslov

Keď Svätý Otec František od počiatku svojho pontifikátu začal dost intenzívne upriamovať pozornosť celého sveta na problém migrantov, boli sme dost prekvapení a naša podpora jeho úsilia mohla byť čisto platonická.

Dnes, keď naša krajina prijíma utečencov z Ukrajiny, dívame sa na problém migrácie oveľa reálnejšie. Utečenci potrebujú akútnu pomoc každého druhu. S veľkou vdakou treba oslavovať Pána za všetkých ľudí dobrej vôle, ktorí boli a sú ochotní podať pomocnú ruku. Ale aj za tých, ktorí už teraz myslia na to, že po dobrovoľníckom nasadení bude treba ponúkať pravidelnú, dlhotrvajúcu a koordinovanú pomoc.

Našich bratov a sestry na úteku chceme posilniť a sprevádzať aj duchovne, lebo aj táto pomoc patrí k čisto ľudskému prejavu empatie, vyjadrením istoty, že všetci sme bratia a sestry –fratelli tutti, že máme jedného nebeského Otca.

Motivujú nás stovky hlbokých ľudských príbehov, na ktoré sa usilujeme odpovedať Ježišovým „...*ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta*“ (Mt 28, 20).

Akú náročnú krížovú cestu prechádza matka, ktorá pošle svojho jedenásťročného syna na Slovensko, úplne samého, pretože ona nemôže opustiť svoju chorú matku?!... Chlapec mal v ruke len jednu igelitku a na ruke napísané kontaktné mobilné číslo...

Nech aj táto krížová cesta je pozvaním pre každého, kto si prechádza v neistote cudziny svoju krížovú cestou, aby začul Ježišove milosrdné slová: „*Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu. Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké*“ (Mt 11, 28-30). A našou úlohou je v Ježišovom mene utierať slzy utekajúcich, poskytnúť konkrétnu pomoc a vyprosovať im novú nádej.

(Križovú cestu je možné pomodliť sa naraz alebo každý deň rozjímať o jednom zastavení.)

V Rožňave, 13. marca 2022

✠ Mons. Stanislav Stolárík
rožňavský biskup

Úvod

Pane Ježišu, krížová cesta je vždy rozjímaním o tvojom utrpení a smrti. O cene nášho vykúpenia – náš život – za tvoje utrpenie a smrť. Smrť však nemala posledné slovo, lebo dielo vykúpenia si dovŕšil svojim slávnym zmŕtvychvstaním. Ty však neustále na oltároch celého sveta sprítomňuješ svoju smrť a zmŕtvychvstanie. Neustále je prinášaná tvoja obeta za našu spásu.

Zároveň sa však vždy a stále stotožňuješ s človekom. Stotožňuješ sa celkom osobitne s každým trpiacim človekom. A pri poslednom súde nám povieš: „Čo ste urobili jednému z týchto maličkých, núdzných, trpiacich.... mne ste urobili. Ale ak ste týmto ľuďom neurobili dobrý skutok, neulávili im v utrpení a núdzi, to ste mne nepomohli...“ (porov. Mt 25, 31-46)

Pane, prijmi od nás modlitbu krížovej cesty, ktorou kráčaš ty sám s trpiacimi vojnovým konfliktom. Kiež vieme vidieť v nich teba samého – trpiaceho, núdzneho, odkázaného na pomoc... Prosíme, nech nám aj táto krížová cesta stále viac otvára srdcia pre konkrétnu pomoc týmto našim bratom a sestrám a vedie nás k úprimnej, vytrvalej modlitbe s dôverou. Kiež sa modlíme s vrúcnosťou kráľovnej Ester, ktorá v smrteľnom nebezpečenstve, ktoré hrozilo jej národu, útočište hľadala u Pána:

*„Zvelebený si, Bože Abraháma, Bože Izáka a Bože Jakuba.
Pomôž mne opustenej, ktorá nemá ochrancu okrem teba, Pane,
a nebezpečenstvo sa mi priblížilo na dosah ruky.
Počula som čítať z kníh mojich predkov, Pane,
že ty až do konca zachraňuješ všetkých, čo sa ti páčia, Pane.
Teraz pomáhaj mne opustenej, ktorá nemá nikoho okrem teba, Pane, Bože môj.
Teraz pomáhaj mne, sirote, vlož mi do úst príhodné slovo pred levom,
urob ma milou v jeho očiach a obráť jeho srdce na nenávisť k tomu,
ktorý nás napáda, na záhubu jeho a tých, čo s ním súhlasia.
Ale nás vyslobod' z rúk našich nepriateľov,
náš zármutok obráť na radosť a naše bôle na zdravie.“
(Est 4, 17 p-r. aa-bb. gg-hh)*

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

1. zastavenie - Ježišovo odsúdenie

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Ježiš stojí osamotený pred Pilátom a ten je pod jednostranným tlakom, aby urobil nesprávne rozhodnutie. A on ho urobil – odsúdil Ježiša na smrť.

Koľko nespravodlivých rozsudkov – rozhodnutí bolo vykonaných odvtedy, to nikto nespočíta. Ale za každou nespravodlivosťou je bolesť, ba aj smrť.

Rozhodnutie jedného človeka, ktoré sa začalo plniť 24. februára 2022, spôsobilo na Ukrajine už veľa bolesti, zničených hodnôt, no hlavne zničených ľudských životov na oboch stranách a vlnu utečenectva.

Rozhodnutie jedného človeka... Rozhodnutie manžela tak mohlo rozbiť rodinný život. Rozhodnutie ženy mohlo zničiť začínajúci život. Rozhodnutie sudcu mohlo oslobodiť zločinca a nevinného poslať do väzenia alebo aj na smrť.

Koľko nespravodlivých rozhodnutí sme urobili každý jeden vo svojom živote rodinnom, susedskom, pracovnom... a aké boli dôsledky? Prejavili sme už ľútosť a usilovali sa napraviť čo sme zapríčinili?

Matka dobrej rady, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

2. zastavenie - Ježiš berie na svoje plecia kríž

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Ježiš berie na plecia kríž a tak sa podrobuje nespravodlivému Pilátovmu rozhodnutiu. Tu sa ponúka aj nám nádej, že Ježiš berie na svoje plecia aj kríž každého nášho osobného nespravodlivého rozhodnutia. Ale to len vtedy, ak sme svoj skutok už oľutovali a snažili sa ho napraviť. Avšak treba aj jasne pomenovať: Prečo sme urobili nespravodlivé rozhodnutie? Neúmyselne alebo vedome ešte aj s cieľom - ako uškodiť? Aký veľký kríž sme takto naložili na plecia iného človeka alebo skupiny ľudí?

Pomáhajme utečencom a iným od tejto chvíle niest' ich nespravodlivo naložené kríže. A keďže každý z nás okúsil nespravodlivosť a krivdu, teraz Ježiš berie aj naše kríže na svoje plecia.

Jozef najspravodlivejší, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

3. zastavenie - Ježiš prvýkrát padá pod krížom

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Ježišov prvý pád a prvé obeť na obidvoch stranách. Tie sa už nepostavia, aby bojovali ďalej. A tak sú jedni burcovaní, aby zaujali ich miesto a bojovali ešte ostrejšie, a obrancovia sú motivovaní aj obeťou svojich padlých kamarátov. Preto je ťažko hovoriť, žeby sa toto stále viac točiacie smrteľné koleso zastavilo.

Vďaka Bohu však rastie a mocnie aj duchovný boj celosvetovej spoločnej modlitby a pôstu za mier. To je veľká nádej, aby sa táto smrtiaca špirála raz zastavila. Sila spoločnej modlitby a pôstu majú oveľa väčšiu silu ako najmodernejšie zbrane.

Posila v ťažkostiach, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

4. zastavenie - Ježiš sa stretáva s Matkou

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Ježiš sa stretá so svojou Mamou. Kedy bola Mária viac ubolená: keď videla svojho utýraného Syna Ježiša alebo keď vidí tieto dva bratské slovanské národy, ktoré si ju silno uctieajú ako

Bohorodičku, a teraz sa k sebe správajú ako Kain a Ábel? Posolstvo – výzva z Fatimy stále platí: „Modlite sa za obrátenie Ruska!“

Ale rovnako platia aj ďalšie slová výzvy adresované nám všetkým: „modlitba, pôst a pokánie“. A najmä modlitba za obrátenie hriešnikov a za ich spásu. Do tejto kategórie zapadáme všetci, lebo všetci sme zhrešili. A tak stretnutie s Bohorodičkou na krížovej ceste tejto doby žiada našu pravdivú odpoveď na otázku: Či vlastným obrátením sa k Bohu a s Božím pokojom vo svojom srdci, chceme obnoviť najskôr pokoj v sebe, vo svojej rodine, vo svojom užšom i širšom okolí? Boží pokoj v nás bude ponukou i pozvaním, aby sme boli všetci tvorcami pokoja na tejto zemi.

Kráľovná pokoja, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

5. zastavenie - Šimon Cyrenejský pomáha Ježišovi niesť kríž

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Šimon Cyrenejský nebol pripravený, aby ponúkol pomoc utrápenému Kristovi, ale okolnosti sa vytvorili tak, že aktuálnu potrebu pomoci neodmietol.

Ani my sme neboli pripravení na tak veľkú potrebu okamžitej pomoci, ale vďaka Bohu sa tak stalo a známy výrok: „Kto rýchlo dáva, dvakrát dáva“, sa isto vyplní. Rozhodnutie na vojenský útok sa pripravovalo dlho a bolo nesprávne. Šimon nemal veľa času, ale prijal správne rozhodnutie. Je treba veľmi chváliť Pána za všetkých Šimonov, ktorí reagovali pohotovo a správne. V plnej miere sa naplnila výzva Svätého Otca Františka o „poľnej nemocnici“, v ktorej sa nepýtajú na zbytočné veci, ale čo najrýchlejšie pomáhajú núdznemu.

Útecha ubiedených, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

6. zastavenie - Stretnutie s Veronikou

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Ďakovať Pánovi treba aj za každú Veroniku, ktorá v príbehu každého utečenca vidí črty Kristovej tváre. Ženskou jemnosťou podaný ručník predstavuje každého, kto sa usiloval ošetriť a liečiť vnútorné zranenia utečencov. Iste boli fyzicky vyšťavení po dlhej ceste, najmä ak utekali s malými deťmi. Doma nechali všetko, ale traumy bolesti si ešte dlho ponesú. Aká to musela byť bolesť v srdci rozlúčiť sa na hranici s manželom, v neistote, či sa ešte niekedy uvidia...

Ošetriť a aspoň trochu liečiť tieto hlboké rany v srdci mohli iba tí, ktorí chceli napodobniť citlivú dobrotivosť Veroniky. Nech je oslávený Pán za každého kňaza, bohoslovca, zasvätenú osobu, psychológa, za každého empatického človeka... ktorí nalievali liečivý balzam Božej lásky na ubolené duše.

Matka Božieho milosrdenstva, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

7. zastavenie - Ježiš druhýkrát padá pod krížom

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

K prvým obetiam vojny popri padlých patria aj obrovské zástupy utečencov, najmä matky s malými deťmi, starí a chorí. Ľudská dôstojnosť utekajúcich je veľmi zranená. Trpia bezbranné deti a ich rodičia, trpia nevinní ľudia. Ježišu, ako sa môžeš dívať na toľké bezprávie a utrpenie? A Ježiš odpovedá všetkým: Takto ubitý som bol aj ja, a to spôsobilo aj môj druhý pád na krížovej ceste. A pritom som vám zanechal prikázanie lásky: „Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás“ (porov. Jn 15,12); „Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú“ (Mt 5,44). Inak sa ľudská zloba ukáže v plných účinkoch. Neviňte zo zlých skutkov mňa, keď ste sa ma zriekli vo verejnom živote, a možno sa stále utešujete, že prebývam vo vašich srdciach. Aj tu platí: „...po ich ovocí ich poznáte“ (Mt 7,20) a to ovocie vidieť vo vzťahu ku mne v praktickom svedectve vašej viery. Teda nie vo virtuálnom – fiktívnom priestore, ale vidieť ho vo vzťahoch s vašimi najbližšími. Tam sú zárodok každého šíriaceho sa zla i dobra.

Zahľadme sa ešte raz do nevinných očí trpiacich detí a obnovme sa pred Pánom v detskej úprimnosti vyznávať ho.

Útecha migrantov, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

8. zastavenie - Ježiš stretáva plačúce ženy

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Na ktorej strane plačú viac mamy nad zabitými synmi? Mamy počnú a dávajú život kvôli tomu, aby ich synovia brali život synom iných matiek? Taký motív by bol zvrátený. A tak nech sa teraz zjednocuje bolestný plač všetkých matiek v jednu silnú modlitbu pred Pánom, ktorá prenikne do neba a vyprosí mier. Lebo modlitba matiek má obrovskú silu, zvlášť ak sa zjednocuje s modlitbou Matky všetkých národov, lebo synovia a dcéry všetkých národov sme jej milovanými deťmi.

A ani Mária sa nechce dívať na vzájomné zabíjanie vlastných detí. Sestra Lucia z Fatimy ešte niekoľkokrát po zjaveniach dostala v posolstve oznámenie, že hrôzy vojen je možné oddialiť... ale ľudia nepočuli výzvu z Fatimy: „modlitba za obrátenie hriešnikov, pôst, pokánie“.

Niektorí duchovní spisovatelia vidia hlboké spojenie medzi Fatimou a starozákonnou kráľovnou Ester. V jej príklade možno čerpať inšpiráciu, čo treba robiť aj v tejto chvíli pre záchranu už nielen jediného národa, ale nás všetkých.

Matka všetkých národov, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

9. zastavenie – Ježiš tretíkrát padá pod krížom

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Muži zapojení do obrany zanechali opustené ženy doma i na úteku. Tieto ženy sú tak vystavené zneucteniu útočiacich vojakov a tie na úteku, ak nie teraz, tak možno neskôr sa môžu stať

objektom „dravých vlkov“ možno aj v „ovčom rúchu“. Ako ťažko je prežívať takýto pád ubíjania ľudskej dôstojnosti dievčaťa, ženy, matky. Sú ako Mária bez Jozefovej blízkosti a ochrany po jeho smrti. Ale Mária ešte stále mala Ježiša, nesmierne veľkú pomoc a ochranu, a sv. Jozef isto pomáhal z večnosti. Ako v tejto chvíli vliať nádej všetkým osamoteným a ohrozeným ženám, práve túto nádej Ježišovej blízkosti a Jozefovej pomoci a schovať ich pod strechu Nazaretského domu? Azda len tak, keď sa všetci staneme predĺženými rukami sv. Jozefa a s čistým úmyslom budeme prosiť Ježiša, aby nám ukázal i dal silu a možnosti pomáhať osamoteným ženám s deťmi. Ba prosiť aj o to, aby sme boli otvorení pomôcť nielen v prvej vlne ich úteku, ale keď bude treba, aj v ďalšom období, a to aj vtedy, keď sa prejavia už aj ľudské slabosti a oslabne aj dobrovoľnícka aktivita.

Opora rodín, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

10. zastavenie – Ježiša vyzliekajú zo šiat

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Zbavení všetkého, s dvoma taškami (okrem tých, ktorí medzi prvými odchádzali na autách) a s malými deťmi vykročili do neznáma a neistoty. Ako veľmi je treba oslavovať Pána, že tí, na druhej strane každej hranice videli v týchto utečencoch naozaj „hladných, smädných, vyčerpaných...“, a dali im najesť, napiť sa, strechu nad hlavou i odvoz na zvolené miesto.

Avšak aké silné je svedectvo sestier karmelitánok o obyvateľoch Charkova, ktorí vyhľadaným ruským vojakom, ktorí možno ešte pred chvíľou ostrelovali mesto, teraz sa im dávajú najesť.

Kto je v tejto chvíli viac obnažený a u koho sa ukazuje viac hodnota ľudskej dôstojnosti? Povieme: ako by bolo dobré, keby o tak dôležitých veciach rozhodovali jednoduchí ľudia. Lenže aj tí, ktorí rozhodujú teraz hocikde vo svete, mohli vyjsť z jednoduchých pomerov... a už zabudli. Štatistiky napr. dosvedčujú, že z veriacich, ktorí zbohatnú, sa 95% odvráti od Boha. „Len“ od Boha?...

Kedy je to horšie: keď sa inému zničí jeho dôstojnosť alebo keď si ju človek zničí sám? Ani jedno ani druhé nie je dobré.

Správne je: vzájomne rešpektovaná dôstojnosť v Kristovi.

Patrón vyhnancov, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

11. zastavenie – Ježiša pribíjajú na kríž

*Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Tri klince pribili Ježiša na kríž. Tri klince utrpenia pribíjajú utečencov na ich životný kríž. Najprv to bol kliniec Covidu 19, potom prišiel kliniec utečenca a napokon je to kliniec neistoty v cudzine. Avšak národ pribitý na kríž sa zjednotil a zosilnel. To je skúsenosť vekov: utrpenie zjednocuje a dáva nepredstaviteľnú silu. Na druhej strane dejiny dosvedčujú: dostatok až blahobyť viedol k vnútornému vyprázdneniu a postupnému zániku aj najväčších kultúr.

O koľko väčšiu silu má kríž utrpenia, ak sa spája s Kristovým krížom?!... Iba v tomto zlúčení krížov možno porozumieť slová sv. P. Pia: „Najväčšou tragédiou sveta je nevyužitá bolesť.“ A bolesti je v tejto, ba v každej chvíli neúrekom.

Je nespravodlivou bolesťou, ak je jednotlivec či národ pribitý na kríž utrpenia. Je však vždy nová nádej, ak sa jednotlivec i národ privinie ku Kristovmu krížu, lebo v tomto znamení „každý zvíťazí“, hlavne pre večnosť.

Útecha zarmútených, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

12. zastavenie – Ježiš na kríži zomiera

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Každý život je nesmierny Boží dar a nad každým násilne zmárneným životom od okamihu počatia až po prirodzenú smrť treba vysloviť ľútosť a prejaviť bolesť. Koľko najmä mladých ľudí na oboch stranách nezmyselne umiera. Akým prínosom pre spoločnosť mohli byť dnes tieto obeť?

Sestra Lucia z Fatimy niekoľkokrát poukázala na dôležitosť pobožnosti piatich prvých sobôt v mesiaci (Fatimské soboty) s následným zasvätením sa Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Od týchto pobožností „bude závisieť vojna alebo mier vo svete.“ Slová sestry Lucie sa v danom čase nestretali s veľkou odozvou. Dnes sú Fatimské soboty oveľa viac rozšírené, ale aj pre veriacich sa vyrieknuté prisľúbenie javí ako neuveriteľné. Ktovie, či nenastal čas, aby sme už začali viac dôverovať Bohu, ako zbraniam a politickým konšpiráciám.

Z ľudského hľadiska treba zvlášť oceniť ústretový krok Svätého Otca Františka, ktorý hneď na druhý deň po napadnutí Ukrajiny (25.2. 2022) sa osobne vybral na Ruské veľvyslanectvo pri Svätej Stolici v Ríme, aby prosil o mier. Neobvyklosť pápežovej iniciatívy je aj v tom, že napriek zvyklostiam si nepredvolal veľvyslanca Ruska do Vatikánu, ale sám sa vybral za ním. Prosil o mier a zastavenie nezmyselného zabíjania.

Odpočinutie večné daj dušiam zomrelých Pane, a svetlo večné nech im svieti. Nech odpočívajú v pokoji.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

13. zastavenie – Ježiša skladajú z kríža do lona Panny Márie

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Na mnohé opísané aspekty ľudského utrpenia sme sa mohli dívať síce s opodstatnenou ľútosťou, ale často ľudsky, a duchovný odkaz mohol byť nielen nepovšimnutý, ale aj neprijatý a odmietnutý.

Tak aj zloženie Ježišovho mŕtveho tela z kríža možno brať ako logický dôsledok jeho úmrtia, aby mohlo byť pochované. Lenže Ježiš sa „nerozlúčil“ s krížom ako s neprijemnou skutočnosťou, s ktorou už nechce mať nič spoločné. Už aj pri tejto vete prekračujeme prirodzený rozmer ľudského uvažovania, pretože mŕtvy človek - Ježiš, už nielen takto, ale už vôbec nemohol uvažovať.

Ježiš sa však ku krížu prihlási aj po svojom zmŕtvychvstaní, keď apoštolom ukáže oslávené rany svojho umučenia (porov. Lk 24, 36-40). Ježiš sa znova priznáva ku krížu, neodmieta ho, ale ho vyzdvihuje ako nástroj spásy. Kríž sa stal našou záchranou pre večný život.

Tragédiou človeka je často odmietnutie kríža. Tešíme sa, ak sa skončí kríž utrpenia jednotlivca i národa, a o to aj teraz prosíme. Ale odmietnuť Kristov kríž, znamená odmietnuť aj večné víťazstvo, ktoré sa nám ponúka. A tak ako pod Ježišovým krížom umučenia bola prítomná Panna Mária, tak tam zotrvala, aby jej vložili mŕtve telo Syna do lona.

Kríž a Mária nech uzmieria a zjednotia všetkých znepriatelených jednotlivcov i národy. Zvlášť keď je kríž prirodzenou súčasťou našich príbytkov, keď ho často nosíme na hrudi, a Bohorodička je spoločne uctievaná. Kríž a Mária nehovoria o nenávisti a zlobe, ale sú nádejou nového života.

Mária prebolestná, vypros vzájomné odpustenie a uzmiernenie všetkým znepriateleným.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

14. zastavenie – Ježiša pochovávajú

*Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

V nešťastnom konflikte bude veľa hrobov, avšak nie každá matka bude poznať hrob svojho syna. Útočná armáda má z taktických dôvodov údajne k dispozícii aj mobilné krematóriá.

Hrob býva často zmarením každej nádeje. Ako veľa úsilia prirodzeného i nadprirodzeného bude treba, aby sa v hrobe nepochovala nádej, ale utrpenie, bolesť, rany, úmrtia blízkych... Nepôjde to jednoducho a rýchlo. Ako sme mobilizovali sily „prvej pomoci“ na začiatku vojny, úprimná otvorenosť pomoci bude potrebná i naďalej. A to aj napriek tomu, že už nie všetci budú prichádzať s nezištnou pomocou a keď pominie kríž, často pominie aj zjednocujúca sila a nastúpia vnútorné napätia a zápasy.

Zvykne sa tomu hovoriť „demokratický vývoj“, no v princípe je to už „kto z koho“ a nie je to o vzájomnej dobroprajnosti.

Ak na hrobe pochovanej minulosti nebude Kristov kríž, veľa z terajších predstáv, pre ktoré sa trpí i umiera, sa rozplynie. Európa už totiž na mnohých svojich pamätníkoch minulosti nechce mať kríž. Aj na to treba pamätať...

Pri pohľade do budúcnosti treba mať vážne na pamäti otázku: Má byť Kristov kríž úplne pochovaný v minulosti alebo má byť bezpečným majákom našich životov?! Ktovie, či sa nerozhoduje aj o tom?... Avšak ovocím prejdenej krížovej cesty má byť aj správne rozhodnutie.

Matka nádeje, oroduj za nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

Záver

Modlitba krížovej cesty sa skončila, ale krížová cesta obrovského počtu utečencov pokračuje. Bolesť a neistota sú iste aj v rodinách vyslaných vojakov. Ako veľmi dôležité je Božie milosrdenstvo pre všetkých zúčastnených na konflikte, a tiež pomoc Bohorodičky, ku ktorej sa oba národy obracajú s veľkou dôverou. Všetko zverujeme i do starostlivých rúk sv. Jozefa a sv. Vladimíra, ktorý stál pri krste oboch národov. Dopredu nás neposunie sila zbraní, ale Božie

milosrdenstvo a dobrá vôľa hľadať a nachádzať spoločné cesty odpustenia a zmierenia. Dajme politikom príklad urovnania v našich vzťahoch, aby nám nebolo vytýkané, že čo chceme, aby sa urovnali veľké problémy, keď my sa nedokážeme udobriť ani v malichernostiach. Boh, ktorý „dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posieľa dážď na spravodlivých i nespravodlivých“ (Mt 5,45), nás vyzýva modliť sa za spásu všetkých. Posolstvo z Fatimy, z Akita, potvrdzované v Medžugorí, je tiež výzvou k pokániu a obráteniu nás všetkých aj cez pobožnosti Fatimských sobôt a modlitby už nielen jedného, ale troch ružencov denne. Prijmime výzvy neba a na zemi vyprosíme pokoj ľuďom dobrej vôle. Ved' všetci tvoríme jednu ľudskú rodinu bratov a sestier – fratelli tutti – na tejto zemi.

A ešte jedno silné povzbudenie: mystička Marta Robinová hovorí o 21. storočí ako o milostivom čase sv. Jozefa, mocného ochrancu Panny Márie a Ježiša, a to aj vo chvíľach úteku do Egypta. Aj to nech nás povzbudí neustále odovzdávať utečencov do osvedčenej ochrany sv. Jozefa. Lebo v úteku do Egypta nie je len vidina záchrany, ale aj nádej návratu do rodnej krajiny a pokoja Nazaretského domu.

Kráľovná rodiny, oroduj za nás.

Na úmysel Svätého Otca

Otče náš... Zdravas Mária... Sláva Otcu...

Pane Ježišu Kriste, vypočuj Svätého Otca M., svojho námestníka, aby dosiahol všetko, o čo prosí v tvojom mene od nebeského Otca. Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen

Modlitba za diecézu a za otca biskupa

Trojediný Bože, tvoj ľud zverený do pastierskej starostlivosti nášho diecézneho biskupa Stanislava, pokorne ťa prosí, posilňuj ho, aby nás skrze evanjelium a Eucharistiu zhromažďoval v Duchu Svätom ako partikulárnu Cirkev za požehnanej spolupráce duchovenstva, aby sme všetci vytvárali jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Kristovu Cirkev.

Bože, na orodovanie nášho patróna sv. Jána Nepomuckého ťa prosíme, udeľ nám milosť, aby sme skrze tvoje nesmierne milosrdenstvo dosiahli dary, o ktoré ťa vrúcne prosíme.

Dobrotivý Otče, ako Preblahoslavená Panna Mária bedlila nad pozemským životom tvojho Syna, tak sme i my v našej diecéze pociťovali jej mocnú ochranu. Na jej príhovor i naďalej daj nám tešiť sa stálemu zdraviu tela a duše, ochraňuj nás v ťažkostiach tohto života a prived' nás do večnej radosti. O to ťa prosíme skrze Krista, nášho Pána. Amen.